

Opetus- ja sivistystoimen
asiantuntijat Opsia ry

Specialister för undervisnings- och
bildningsväsendet Opsia rf

OPSIA RY: N VUODEN 2024 TOIMINTASUUNNITELMA

1. Suunnitelman yleiskuvaus

Opsia ry:n keskeisenä tavoitteena on olla merkittävä sivistystoimen valtakunnallinen koulutuspoliittinen vaikuttaja.

Opsia korostaa käsitettä ”sivistys”. Tämä käsite on luonteeltaan kokoava ja toimintaa parhaiten kuvaava. Sivistyksen sateenvarjon alle kuuluvat varhaiskasvatus, perusopetus, aamu- ja iltapäivätoiminta, 2. asteen koulutus, korkeakoulutus, kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut, vapaa sivistystyö sekä taiteen perusopetus eri muodoissaan.

Uusi osa sivistystoimen tehtäväkenttää on kuntalain mukainen kuntalaisten hyvinvoinnin ja osallisuuden edistäminen. Laadukkaat sivistyspalvelut (syy) tuottavat hyvinvointia (ja seuraus).

Opsian jäsenet ovat johto- tai asiantuntijatehtävissä toimivia sivistystoimen asiantuntijoita ja viranhaltijoita. Opsian tehtävänä on pitää huolta jäsenistönsä osaamisesta ja hyvinvoinnista koulutustoiminnalla sekä tiedottamisella ja yhteistoimin vaikuttamalla valtakunnan koulutuspoliittisiin ratkaisuihin sekä vaikuttamalla palkkapolitiittisiin ratkaisuihin.

Vuonna 2023 Opsian tavoitteena kasvattaa yhdistyksen jäsenmäärää. Toukokuussa 2023 Opsiassa oli 194 jäsentä. Tavoite lähivuosille on määrätietoisen jäsenhankinnan kautta 250 jäsentä.

Jäsenhankinta kohdistetaan laaja-alaisesti kasvatus-, opetus- ja sivistystoimialan hallinnon johtavassa tai muussa esihenkilöasemassa oleviin viranhaltijoihin sekä asiantuntijoihin kaikissa eri organisaatioissa.

Jäsenhankinta edellyttää monitasoista ja monipuolista työpanosta: järjestötyötä, suunnitelmallista viestintää, aktiivista toimintaa jäsenkentällä ja koko jäsenkentän aktivoimista. Toimet edellyttävät myös taloudellista panostamista.

Jäsenhankinnassa ja sitä tukevassa yhdistyksen toiminnassa on panostettava erityisesti sosiaaliseen viestintään. Tässä ajassa aktiivinen viestintä sosiaalisessa viestinnässä on lähes välttämätön keino saavuttaa toiminnalle näkyvyyttä. Opsian hallituksen tulee miettiä eri keinoja sosiaalisen viestinnän vahvistamiseen.

Opsia vaikuttaa aktiivisesti OAJ:n edunvalvontaan jäsenistönsä palkkauksen ja työolojen kehittämiseksi opetusalan johdon neuvottelukunnan kautta. Keskeinen tavoite on edistää sitä, että sivistystoimen asiantuntija- tai esihenkilötehtävissä työskentelevien henkilöiden työsuhteen ehdot eivät ole esteenä avoimena oleviin tehtäviin hakeutumiselle. Tätä seikkaa on korostettava sekä työnantaja että työntekijäpuolen eri foorumeissa ja paikallisella tasolla etenkin Jukon pääluottamushenkilöille.

Opsia on edelleen mukana järjestämässä kansallisia opetus- ja koulutusalan koulutuksia mm. Sivistystoimen johdon neuvottelupäiviä, Huippujohtajakoulutusta ja Educaa. Opsia voi olla mukana järjestämässä myös alueellisia koulutuksia. Opsia seuraa mahdollisuuksia hakea valtion erityisavustusta toteuttaakseen alan koulutuksia.

Jäsenilleen Opsia järjestää työhyvinvointia ja yhteisöllisyyttä tukevaa toimintaa: opintoretkeä, mentorointia ja tapahtumia.

2. Toimintaympäristö

Kunnissa katse on kääntynyt sivistyksen suuntaan!

Kasvatus-, opetus- ja sivistystoimen viranhaltijoiden merkitys ja vastuu ovat hyvinvointialueuudistuksen jälkeen korostuneet etenkin kuntien palvelutuotannossa ja tätä koskevassa päätöksenteossa.

Opsian tulee tuoda aktiivisesti esiin sitä, että hyvinvointialueuudistus ja esimerkiksi oppivelvollisuuden pidentyminen ovat lisänneet merkittävästi sivistystoimen hallinnon tehtäviä. Uudet velvoitteet ja työtehtävät vaativat tekijänsä, jotta uudistusten kautta halutaan saada aikaan haluttuja muutoksia ja vaikuttavuutta.

Uusien säädösten kautta luotavien palvelujen toimeenpanon aiheuttamia kustannusvaikutuksia tulee seurata tarkasti. Kustannusvaikutuksista tulee antaa palautetta säädösten laatijoille.

Lakisääteisten kasvatus-, opetus- ja sivistyspalvelujen laadukas järjestäminen ja rahoitus tulee turvata alkavalla hallituskaudella.

Syntyvyyden lasku ja maan sisäinen muuttoliike haastavat opetus- ja sivistystoimen järjestämistä sekä luovuttavissa että vastaanottavissa kunnissa.

Muuttotappioalueiden väestörakenne pakottaa miettimään uusia palvelujen tuottamistapoja. Koronaepidemian aikana opitut etätyöskentelytaidot ovat mahdollisuus säilyttää opetuspalveluja asukasmäärältään pienimmissä kunnissa.

Varhaiskasvatuksen merkitys sivistystoimessa on merkittävästi vahvistunut. Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yhteyttä kasvun jatkumona tulee edelleen vahvistaa.

3. Tavoitteet 2024

Toiminnallisten tavoitteiden pohjana on edelleen Opsian 2021 kesu. Sen on kuitenkin luonteeltaan dynaaminen. Tavoitteita on päivitettävä vuosittain.

Tavoite 2024: Opsian jäsenmäärän kasvattaminen

Vuoden 2022 aikana Opsia on saanut uusia jäseniä kohtuullisen hyvin, mutta samaan aikaan jäsenmäärä myös vähentynyt.

- Opsiaan liittyneet uudet jäsenet vuonna 2022: 33
- Opsiasta lähteneet jäsenet 2022: 21

Jäsenmäärän hankinnan teemat 2024:

- some-viestinnän kehittäminen
- positiivinen viestintä

Opsian hallitusta, mutta myös Opsian jäsenistöä kannustetaan toimiin jäsenmäärän kasvattamiseksi. Tätä tuetaan esimerkiksi some-koulutuksella.

Opsian eri tilaisuuksista, tapahtumista, tapaamisista ja kokouksista viestitään aktiivisesti.

Tavoite 2024: Viestinnän vahvistaminen

Sisäinen viestintä

- rohkaisu aktiiviseen viestintään

Ulkoinen viestintä

- kohderyhmä: sivistystoimialan johto ja asiantuntijat Suomessa
- Opsia-aineisto olemassa
- sosiaalinen viestintä

Viestinnän keinot

- ihmisten kohtaaminen tärkeää, mutta ei vaikuta nopeasti
 - tapahtumat, verkostot, jäsenistön oma kenttä

Tavoite 2024: Laadukkaan perustoiminnan ylläpitäminen ja kehittäminen

Vaikuttaminen

- työryhmät ja lausunnot, erityisesti koulutuspoliittiset asiat
 - mikäli aikataulullisesti mahdollista, lausuntojen ydinsisällöstä keskustellaan hallituksessa
- yhteydet valtion hallintoon
- jäsenistön edunvalvontatyö

Yhteistyö

- kumppanuus osaamisen kehittämisessä, projekteissa ja tapahtumissa
- järjestöyhteistyö
- yhteydet valtion hallintoon

Huolenpito jäsenistä

- yhteisten tapahtumien, retkien ja matkojen järjestäminen
- muistamiset
- mentorointihanke
- säännölliset jäsenkirjeet
- liittyvien/eroavien jäsenten huomioiminen ja palaute
- mielipidetuki, kollegatuki

Tavoite 2024: Työhyvinvoinnin tukeminen ja työsuojelu

Kuntien sivistysjohtajat ovat vaatimusten puristuksissa sekä esimiehensä kunta- tai kaupunginjohtajan taholta esim. budjettivalmistelussa - mutta myös poliittisen johtamisen suunnasta. Kunnanhallituksista ja -valtuustoista tulee painetta ja vaatimuksia johtamisen linjaa ja uudistumista kohtaan. Pahimmillaan tilanteet johtavat siihen, että kuntajohtaja tai johtavat poliitikot kohtelevat epäasiallisesti sivistysjohtajia ja uhkaavat jopa irtisanomisilla tai varoituksilla tms. perusteettomasti ja aiheettomasti.

Yhteistyötä OAJ:n kanssa tulee kehittää niin, että OAJ tarjoaa myös Opsian jäsenille oikeudellista apua ja neuvontaa. Asia tulee ottaa esiin, kun Opsia neuvottelee yhteistyön sisällöistä OAJ:n kanssa.

Työhyvinvointia seurataan kyselyillä. Periaate: ennemmin yksi kysymys säännöllisin väliajoin kuin paljon kysymyksiä epäsäännöllisesti.

4. Yhdistyksen muu toiminta

Yhdistyksen kokoukset

Sääntöjen mukaan järjestetään yhdistyksen vuosikokous aina kesäkuun loppuun mennessä.

Hallituksen toiminta

Hallitus hoitaa yhdistyksen toimintaa sääntöjen mukaan ja huolehtii niistä tehtävistä, jotka eivät kuulu yhdistyksen kokoukselle ja jotka ovat yhdistyslain ja yhdistyksen sääntöjen mukaisia.

Hallitus kokoontuu viisi-kuusi kertaa vuoden aikana.

Hallitus voi asettaa asioiden valmistelua varten toimikuntia, työryhmiä ja jaostoja.

Puheenjohtajan työskentelyä tukee varapuheenjohtaja ja hallitus. Työskentelyssä voidaan hyödyntää esim. hallituksen what's app-ryhmää.

5. Opsian yhteistyötahot

Opsia toteuttaa monipuolista yhteistyötä sivistystoimialan yhdistysten, järjestöjen, verkostojen, yritysten, koulutuksen järjestäjien sekä muiden ao. vaikuttajatahojen kanssa. Yhteistyötä toteutetaan muun muassa osaamisen kehittämisessä, työhyvinvoinnissa ja vaikuttamistyössä.

Keskeisiä yhteistyökumppaneita esimerkiksi ovat:

- Opetus- ja kulttuuriministeriö
- Opetushallitus
- OAJ
- Kuntaliitto
- FCG
- SURE ry.
- Koulutusjohtamisen instituutti
- Educa-messut
- Edita
- Aluehallintovirastot
- Eduskunnan sivistysvaliokunta.

6. Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2024 taulukkokoonntina

	Toimenpide	Aika- taulu	Tavoite	Toimet	Yhteistyötahot	Vastuuhenkilö
1.	Jäsenhankinta	2024	Viestinnän työkalujen ylläpito ja kehittäminen.	Kohderyhmän ajantasaiset yhteystiedot. Valittujen sähköisten kanavien poisto/uudistaminen/luominen.	OAJ (tuki) Asiantuntijapalvelut	Puheenjohtaja
2.	Jäsenhankinta	2024	Osaamisen kehittäminen, erityisesti viestintä ja markkinointi.	Järjestetään (some)koulutusta.	Asiantuntijapalvelut	Varapuheenjohtaja
3.	Jäsenhankinta	2024	Jäsenistön tavoittaminen	Toteutetaan tapaamisia eri tapahtumien yhteydessä. Valtakunnallisten tapahtumien lisäksi Opsia on mukana myös maakunnallisissa tapahtumissa.	Täydennyskoulutus ten, tapahtumien ja kokousten järjestäjät Ao. seutujen kollegat Omat verkostot	Koko hallitus
4.	Jäsenhankinta	2024	Opsian tunnetuksi tekeminen ja jäsenistön tavoittaminen	Rohkaistaan ja kannustetaan aktiiviseen viestintään esim. jäsenkirjeissä.	Opsian jäsenistö.	Puheenjohtaja

Toimintasuunnitelma 2024

25.5.2023

LIITE 4

5.	Edunvalvonta	2024	Auttaa jäsenistöä saavuttamaan hyvät työsuhteen ehdot	Aktiivinen asian esille tuominen eri foorumeissa.	OAJ, OJN, Jukon plm:t, KT/Kuntaliitto	Puheenjohtaja
6.	Edunvalvonta	2024	Muuttuneen toimintaympäristön esille tuominen: kasvanut työmäärä	Aktiivinen asian esille tuominen eri foorumeissa	OAJ, OJN, Jukon plm:t, KT/Kuntaliitto	Puheenjohtaja ja hallitus yhdessä.
7.	Vaikuttaminen	2024	Uudistusten toimeenpanovaiheen haasteiden esille tuominen	Tehdään haasteita näkyviksi eri foorumeissa: kustannukset, osaamisen kehittämistarpeet, aikataulut, muutostavastarinta ja muut implementoinnin haasteet	OKM, OPH, Kuntaliitto	Hallitus
8.	Vaikuttaminen	2024	Syntyvyyden laskuun reagoiminen	Aktiivinen mukana oleminen asiaa koskevassa keskustelussa	Kuntaliitto, OKM	Hallitus
9.	Vaikuttaminen	2024	Lausuntojen antaminen	Keskittyminen erityisesti vaikuttavuudeltaan merkittäviin uudistuksiin	OKM, Kuntaliitto, OAJ	Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja, hallituksen osallistaminen
10.	Vaikuttaminen	2024	Hallitusohjelman kommentointi	Opsian hallitus keskustelee Suomen uudesta hallitusohjelmasta ja kommentoi tarvittaessa erikseen sovittavalla tavalla.	-	Hallitus
11.	Yhteistyö	2024	Kumppanuuksien ylläpitäminen	Opsia on edelleen aktiivinen yhteistyökumppani esimerkiksi eri tapahtumien järjestämisessä sekä osaamisen kehittämisessä.	Useita, esimerkiksi Kuntaliitto, Edita, FCG, KJI, Educa, Sure.	Puheenjohtaja
12.	Huolenpito jäsenistä	2024	Tapahtumien järjestäminen	Opsia järjestää jäsenistölleen suunnattuja tapahtumia, osaamisen	Opsian jäsenet ja yhteistyökumppanit	Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja

Toimintasuunnitelma 2024

25.5.2023

LIITE 4

				kehittämistä, opintoretkiä ja mentorointia.		
13.	Huolenpito jäsenistä	2024	Juridisen tuen saaminen OAJ:n juristeilta	Kuvataan jäsenkirjeessä, mihin tilanteisiin apua on saatavilla ja miten sitä pyydetään	OAJ, esihenkilöiden palvelut	Puheenjohtaja
14.	Huolenpito jäsenistä	2024	Työhyvinvoinnin / työssä jaksamisen seuraaminen	Kehitetään käytänne, esimerkiksi barometri-tyyppinen kysely	OAJ tai ostettu asiantuntijapalvelu	Puheenjohtaja
15.	Huolenpito jäsenistä	2024	Muistamiset	Jatketaan nykyisiä käytänteitä, esim. merkkipäivät ja joulutervehdys	-	Opsian sihteeri
16.	Muu perustoiminta	2024		Jäsenkirje, vähintään 4/vuosi Hallitus, 5-6 kokousta vuodessa Opsian vuosikokous kesäkuussa		
17.						
18.						